

Acta

van de Generale Synode Zwolle-Zuid

2008-2009

van de Gereformeerde Kerken in Nederland

Hoofdstuk 8

Evangelisatie

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap generaal-synodale publicaties via: publicaties@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Deputaten toerusting evangeliserende gemeente**Artikel 84**

19-09-2008

Algemene behandeling rapport DTEG

Voorstel: deputaten toerusting evangeliserende gemeente

Materiaal:

1. het rapport van deputaten toerusting evangeliserende gemeente (DTEG);
2. financieel overzicht en quotumaanvraag (rapport DTEG – bijlage);
3. ‘toerustingsaanbod in beeld’ (rapport DTEG – bijlage)
4. brief bij conceptbesluiten van DTEG d.d. 14 april 2008, aan de synode;
5. brief van de Particuliere Synode Holland-Noord 2008 d.d. 10 maart 2008, met het verzoek tot een landelijke richtlijn als toetsingskader in situaties van gemeentestichting te komen op basis van een handreiking, zoals die is aanvaard binnen de classis Amsterdam-Leiden op 6 september 2007;
6. brief van br. J.P. Dwarshuis te Assen d.d. 23 februari 2008, met het verzoek uit te spreken, dat DTEG over samenwerking met andere kerken in de evangelisatie moet adviseren in de lijn van art. 26 KO.

Besluit 1:

deputaten te dechargeren en te danken voor hun arbeid.

Grond:

deputaten hebben hun opdracht nauwkeurig en ijverig vervuld.

Besluit 2:

opnieuw deputaten te benoemen voor de uitvoering van de hieronder verder te noemen besluiten.

Grond:

het werk van deputaten dient gecontinueerd te worden.

Besluit 3:

de visie op missionair gemeente-zijn in de praktijk te (laten) toetsen en zo nodig bij te stellen, de visie te blijven herijken in de tijd, en de praktische uitwerking van de visie verder vorm te geven.

Gronden:

1. deputaten hebben aan de Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005 een visie gepresenteerd, die op hoofdlijnen door de synode is vastgesteld, om verder uit te werken en te concretiseren;
2. deputaten geven in hun visiehoofdstuk aan, dat de visie op evangelisatiearbeid, zoals verwoord door de GS van Kampen 1975, niet voldoende doorgewerkt heeft in de kerken;
3. ook de ontwikkelingen na 1975 zijn medebepalend voor de wijze waarop kerken en gemeentelieden in de praktijk missionair actief kunnen zijn. Daarom blijft het ontwikkelen, uitwerken en doordenken van een gereformeerde visie op missionair gemeente-zijn van groot belang;

4. visie is geen statisch punt, maar zal met als bepalende basis de bijbelse gegevens regelmatig geijkt moeten worden als gevolg van de wijzigende omstandigheden;
5. deputaten hebben kenbaar gemaakt weliswaar transparant vanuit de visie te willen werken en de kerken daarmee te willen ondersteunen, maar tegelijkertijd de visie niet te willen opleggen aan gemeenten. Zij hebben kenbaar gemaakt de visie te willen toetsen in de praktijk van het werk, feedback te willen vragen en tevens met anderen die zich bezighouden met missionaat in gesprek te willen.

Besluit 4:

visie te ontwikkelen op en kaders aan te geven voor de nieuwe vormen van gemeentestichting met gebruikmaking van de door PS Holland-Noord 2008 op de synodetafel gelegde Handreiking en in nauwe samenwerking en onderlinge afstemming met deputaten aanvullende steunverlening evangelisatie en deputaten zending, hulpverlening en training en de Theologische Universiteit te Kampen en hierover te rapporteren op de eerstkomende generale synode.

Gronden:

1. gemeentestichting in Nederland is een recente ontwikkeling die zich ook in onze kerken voordoet in verschillende nieuwe vormen, zoals:
 - a. bij kerkplanting in pionierssituaties;
 - b. met 'doorstarts' om verzwakte/vergrijsde gemeentes te doen herleven;
 - c. om bepaalde (sub-)culturen in Nederland met het evangelie te bereiken.Deze ontwikkeling vraagt om een heldere en gereformeerde visie op redenen voor ontstaan, ontwikkeling en plaats van nieuwe ontstane gemeenten;
2. omdat naast DTEG ook ASE en ZHT betrokken zijn bij gemeentestichting is samenwerking bij het totstandkomen van visie noodzakelijk;
3. de brief van de PS Holland-Noord toont aan, dat deze Handreiking van de classis Amsterdam-Leiden de opbouw van de kerken dient en ook goed is ontvangen in het kerkverband van deze PS. De handreiking is een kritisch te gebruiken bron die goede diensten kan bewijzen bij de ontwikkeling van een visie op het gebied van gemeentestichting.

Besluit 5:

- a. kerkenraden en door hen ingestelde commissies toe te rusten en te ondersteunen bij hun taak van begeleiding en instructie van de gemeente, bij het ontwikkelen van eigen visie en beleid en bij het vormgeven van de missionaire kant van gemeente zijn;
- b. gemeenteleden toe te rusten en te ondersteunen voor de uitvoering van de roeping tot evangelisatie in woord en daad; waar mogelijk en zinvol dient deze opdracht in overleg en samenwerking met deputaten steunpunt gemeenteopbouw te worden uitgevoerd;
- c. predikanten toe te (laten) rusten en te trainen op missionair gebied met het oog op hun taak en rol bij de ontwikkeling van de gemeente; waar mogelijk en zinvol dient deze opdracht in overleg en samenwerking met de Theologische Universiteit, het IRTT en deputaten dienst en recht te worden uitgevoerd;
- d. zorg te dragen voor de toerusting van evangelisatiepredikanten en overige missionaire werkers; waar mogelijk en zinvol dient deze opdracht in overleg en samenwerking met ASE en ZHT te worden uitgevoerd.

Gronden:

1. de GS Kampen 1975 heeft richtlijnen vastgesteld voor de opzet van gereformeerde evangelisatie (Acta, art. 28). Zij heeft daarbij uitgesproken dat "het tot de aard van Christus' kerk behoort om met het evangelie dat haar is toevertrouwd, hen te zoeken die vervreemd zijn van of vreemd zijn aan God en zijn dienst". Niet elke plaatselijke kerk kan die opdracht op een effectieve manier in de praktijk vorm geven. Een deputaatschap kan op basis van een dynamische, op de bijbel geijkte visie de kerken helpen om hun missionaire roeping verder te ontwikkelen met inzet van deskundigen, opgebouwde expertise en producten;

2. voorgaande synoden hebben opdracht gegeven de verschillende doelgroepen in de gemeenten - (missionaire) predikanten, kerkenraden, commissies en gemeenteleden - toe te (laten) rusten. Uit de rapportage blijkt dat veel van deze toerusting gebruik wordt gemaakt en dat daar behoefte aan is. De opdracht wordt daarom gecontinueerd.

Besluit 6:

- a. de dienstverlening van het centrum ook te continueren door projecten en activiteiten uit te voeren en op te starten of te ontwikkelen voor zover dat binnen de bovenstaande opdrachten relevant is;
- b. ontwikkelingen op missionair gebied bij te houden, en het voor de kerken bruikbaar te maken voor zover dat relevant is voor de ontwikkeling van het missionaire karakter van de eigen kerken;
- c. het aanbod van DTEG op peil te houden (in lijn met de visie van DTEG en met de behoefte van de verschillende doelgroepen in de kerken).

Grond:

uit het rapport van deputaten blijkt, dat de bestaande dienstverlening vanuit een gereformeerde visie van het centrum in de afgelopen drie jaren op een zeer positieve wijze plaatselijke kerken en hun kerkenraden en gemeenteleden ondersteund heeft en in bestaande behoefte voorziet. Deze dienstverlening dient daarom gecontinueerd te worden.

Besluit 7:

- a. kerken te informeren over ontwikkelingen van de evangelisatiearbeid binnen de gereformeerde kerken;
- b. het werk van DTEG regelmatig onder de aandacht van de kerken te brengen.

Gronden:

1. het is goed de kerken door voortgangsrapportage op de hoogte te houden en tegelijk uit te nodigen tot reacties. Onderschreven wordt de keuze van deputaten om hiervoor, naast de website en digitale nieuwsbrief, met name ook *ZOUT* te benutten;
2. het is wenselijk dat de opgebouwde expertise en de ontwikkelde producten, gefundeerd op een bijbelse en gereformeerde visie, ook daadwerkelijk de kerken bereiken, mede gelet op de veelkleurigheid van meningen en publicaties op missionair gebied.

Besluit 8:

- a. waar mogelijk en nuttig voor de uitvoering van haar taak samen te werken met andere organisaties binnen en buiten de Gereformeerde Kerken binnen de kaders van het behoud van de gereformeerde identiteit;
- b. de werkzaamheden van het centrum te verrichten binnen het vastgestelde budget;
- c. van hun arbeid rapport uit te brengen aan de eerstvolgende generale synode en hun rapport uiterlijk vijf maanden voor de volgende synode aan de kerken toe te zenden, vergezeld van een gedetailleerde financiële verantwoording en onderbouwing.

Gronden:

1. uit de rapportage blijkt dat er op diverse manieren en niveaus wordt samengewerkt, variërend van louter technische samenwerking tot het verdergaand gezamenlijk uitvoeren van dienstverlening. Deze samenwerking is noodzakelijk om versnippering en onnodige kosten te vermijden en middelen zo optimaal in te zetten ten behoeve van het werk. Deze samenwerking dient daarom waar mogelijk gezocht en gecontinueerd te worden; daarbij biedt artikel 26 KO een belangrijke en fundamentele richtlijn;

- gezien de dynamiek van het werkterrein, de inzet van vrijwilligers en betaalde krachten, en de beheersbaarheid van de organisatie, is adequate monitoring van activiteiten, projecten en taakuitvoering van het centrum noodzakelijk.

Besluit 9:

- met instemming kennis te nemen van de voorgenomen plannen van DTEG om inhoud en doelgroep van het evangelisatiemagazine *ZOUT* te verbreden;
- deputaten toestemming te verlenen om het evangelisatiemagazine *ZOUT* met ingang van het kalenderjaar 2009 vier keer per jaar op alle kerkadressen te (doen) bezorgen;
- hiervoor de benodigde gelden beschikbaar te stellen ter vervanging van de huidige abonnementsgelden;
- DTEG op te dragen het beoogde doel nauwgezet te bewaken, en de bekostiging van het vernieuwde evangelisatiemagazine *ZOUT* aan de generale synode van 2011 te verantwoorden.

Gronden:

- uit de rapportage blijkt dat het blad *ZOUT* een goed middel is om de opdracht vorm te geven om predikanten, kerkenraden en gemeenteleden toe te rusten, te ondersteunen, te motiveren en te informeren m.b.t. hun missionaire roeping. Ook de Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005 sprak uit: 'onderschreven wordt de keuze van deputaten hiervoor met name ook *ZOUT* te gebruiken.' (Acta, art. 114, besluit 6, grond 2);
- de keus om alle toerusting en informatie op evangelisatiegebied in het Nederlandse taalgebied in één kwartaalblad onder te brengen door ook medewerking van de landelijke en regionale evangelisatiegemeenten en –projecten en een vaste pool van deskundige schrijvers op het gebied van visie en achtergronden leidt naast de bestaande inhoud tot verbreding en verdieping van het missionair niveau en tot versterking van de kwaliteit van *ZOUT* als evangelisatiemagazine;
- verspreiding van de *ZOUT* op alle kerkadressen komt tegemoet aan de opdracht van de synode aan zowel ASE als DTEG om de kerken en haar leden te informeren over hun werk;
- uit de financiële onderbouwing blijkt dat de kosten voor de kerken gezamenlijk nagenoeg gelijk blijven, maar nu wel gelijkelijk over alle kerken verdeeld worden.

Besluit 10:

- ruimte en middelen te creëren tot het vrijstellen van theologisch geschoolde personen om te werken aan het opzetten en doordenken van missionaire visies en strategieën m.b.t. vormen van evangelisatie en gemeentestichting in Nederland, zowel binnen de plaatselijke gemeenten als ten behoeve van de regionaal en landelijk gesteunde evangelisatiegemeenten en projecten van gemeentestichting;
- ruimte en middelen te scheppen tot het vrijstellen van praktisch geschoolde personen om gemeenten en kerkelijke instanties de mogelijkheid te geven om vrijgestelde predikanten/ evangelisten/ kerkelijk werkers en de met hen verbonden uitvoerende teams ter plaatse gedurende langere tijd te coachen en te begeleiden bij het vorm geven van de missionaire projecten van evangelisatie en gemeentestichting;
- voor de uitvoering van besluit 10.a en 10.b in de periode 2009 t/m 2011 maximaal € 225.000,-- beschikbaar te stellen, overeenkomstig het ingediende projectplan;
- de verantwoordelijkheid voor en het toezicht op de besluiten 10.a t/m 10.c onder te brengen bij DTEG en dit deputaatschap de opdracht te geven de generale synode van 2011 te dienen met een grondige evaluatie op inhoudelijk en financieel gebied.

Gronden:

- bovengenoemde mogelijkheden zijn op dit moment niet structureel ondergebracht bij de opdrachten van enig deputaatschap (ZHT moet zich nu officieel beperken tot de zending, DTEG moet zich nu officieel nog beperken tot bestaande gemeentes, ASE heeft geen mensen in dienst en de ThU Kampen heeft geen specifieke opdracht hiertoe ontvangen);

2. het projectplan geeft voldoende informatie over de producten en diensten waarvan de kerken gebruik kunnen maken. De beschikbaar gestelde gelden zullen alleen binnen het projectplan gerealiseerd mogen worden.

Bij de finale afweging van de beschikbare gelden besloot de synode voor de uitvoering van de besluiten 9 en 10 geen extra financiële middelen beschikbaar te stellen.

Bespreking

Bij de bespreking zijn van deputaten aanwezig J. Holtland, ds. L. E. Leeftink, ds. K. van den Geest, C. Slob, zr. G. R. Boersma-Vreugdenhil en zr. J. de Goeij-Van Dooren. Ook B.P. Wierenga en zr. A. Hagg-De Jong, medewerkers van het Centrum, zijn aanwezig.

De preses introduceert het werk van dit deputaatschap als het mooiste wat er in de kerken en namens de kerken wordt gedaan.

Deputaat Holtland gaat een paar ontwikkelingen na. DTEG zal zeer waarschijnlijk opgaan in een fusie met ASE en SGO. Mooi moment om nu bij een paar dingen stil te staan. DTEG was een deputaatschap waar bestuur en uitvoering door elkaar liepen. Zo werden de sterke kanten van allemaal benut. Er is veel zegen ondervonden naast moeite. De ziekte van B.P. Wierenga heeft invloed gehad op de voortgang van het werk. Toch is er veel gerealiseerd, waaronder veel cursusmateriaal. Dit moet bekend zijn in de kerken. Daarom pleiten deputaten voor een bredere verspreiding van het blad *ZOUT*, dat eigenlijk ieder kerklid zou moeten bereiken. Dat zou budgetneutraal kunnen gebeuren. Ook het ontwikkelen van visie en het verder doordenken daarvan is nodig. Daarom stelt DTEG voor om ruimte te scheppen voor het aantrekken van theologisch missionaire deskundigheid. Zo kunnen theorie en praktijk bij elkaar gebracht worden, want het benaderen van mensen in 'onze tijd' moet vorm gegeven worden. Alleen met een visie, hoe goed doordacht ook, kom je er niet. Uit een enquête in de kerken bleek dat het aantal toetreders in gemeenten met een uitgewerkte visie en plan van aanpak hoger ligt dan in gemeenten die dat niet hebben. En het cursusaanbod moet een doorgaande lijn hebben om die toetreders steeds dichterbij de gemeente te brengen. Deputaten achten de Emmauscursus daarvoor een beter middel dan de algemeen gebruikte Alphacursus.

De eerder gepresenteerde visie hebben deputaten verder uitgewerkt. De kerk moet na de hemelvaart alle volken zoeken. Die opdracht moet alle gemeenten en activiteiten stempelen. Die gedachte is neergelegd en uitgewerkt in een boekje, dat ds. Van den Geest, met bijdragen van anderen, samenstelde. Dit boekje "Kerk waar ben je?" wordt de synodeleden aangeboden.

De commissie van het Zuiden, bij monde van ds. Burger, geeft een overzicht van enkele wijzigingen die in het overleg met deputaten in de voorstellen zijn aangebracht. Er is overwogen om *ZOUT* te combineren met *Naast*. Dat was ook al door deputaten bekeken en lijkt nu nog niet wenselijk. Ten aanzien van de Theologisch Missionair Werker (TMW) benadrukt ds. Burger dat het hier niet gaat om de aanstelling van een persoon, maar om ruimte om deskundigheid naar behoefte in te kunnen kopen.

In de eerste besprekingsronde komen de volgende zaken aan de orde.

In het uitgebreide rapport wordt gemeld dat plannen verzanden. Zou dat ook niet komen omdat de plannen te ver van de praktijk in de gemeente staan? En blijven deputaten niet te veel steken in visievorming en bezinning? Ook wordt gevraagd of naast visievorming, hoe belangrijk ook, het eenvoudige leven als kind van God niet eenzelfde aandacht moet hebben. Het missionair zijn moet de christen in de genen zitten. Want het draait om het contact met de buurvrouw en in de voetbalkantine.

Zou DTEG niet meer samen met ZHT moeten optrekken? Het zendingsveld is in onze tijd naast onze deur gekomen. Veel van de deskundigheid van ZHT is bruikbaar om door te dringen in de subculturen die in onze samenleving zijn ontstaan.

Ernstige vragen worden gesteld bij een bredere verspreiding van *ZOUT*. Leidt dat niet tot extra kosten, terwijl de informatie toch niet wordt gelezen? En kan dat echt budgetneutraal? Hoe valt dat te rijmen met een voorstel om hiervoor gelden beschikbaar te stellen (Besluit 9)?

Met betrekking tot de TMW (Besluit 10) wordt gevraagd of dit Amersfoort-Centrum echt voor ogen stond. Daar werd niet gedacht aan deelopdrachten, maar aan de aanstelling van een functionaris, wat overigens ook de tekst van de voorstellen suggereert. En is het wijs om nu als DTEG, los van ASE, ZHT en TU, met zo'n voorstel te komen? Verder wordt opgemerkt dat veel van de in het pro-

jectplan genoemde taken nu al door het centrum worden uitgevoerd.

De wens wordt geuit om nadrukkelijker in kritische zin over de Alphacursus te spreken. Deputaten hebben hun mening, maar uiten die niet. Moeten we niet actiever inzetten op de Basiscursus Christelijk Geloof en op een handreiking bij of een vervanging van de Alphacursus, die meer dan eens tot meer schade dan zegen in de gemeente leidt.

Deputaat Holtland herinnert er in zijn reactie aan dat de Alphacursus geen product van DTEG is. Hun kritische beschouwingen daarover zijn aangeboden aan de kerken. Maar we moeten ons wel realiseren dat de cursus voor 80% gemaakt wordt door de docenten. Het materiaal 'verkleurt' afhankelijk van de docent. Zelf hebben deputaten een voorkeur voor de Emmauscursus.

De opmerking dat deputaten blijven steken in visievorming wordt weersproken. Veel van de voorgestelde besluiten zijn praktisch gericht en het centrum is dagelijks met advisering voor die praktijk bezig.

Deputaat Leeftink ervaart geen tegenstelling tussen de opdracht van Amersfoort-Centrum en de nu gepresenteerde voorstellen. "Onderzoek doen" was de opdracht. En deputaten denken daarbij aan producten en middelen, niet in de eerste plaats aan een functionaris. Dat zou je alle flexibiliteit ontnemen. ASE en ZHT wilden om verschillende redenen nu niet meegaan met het voorstel voor TMW, onder andere met het oog op de komende reorganisatie. Maar DTEG wilde de opdracht van Amersfoort-Centrum niet laten liggen en doet een voostel, waarover ook overleg met de TU is geweest. Deputaten hebben geprobeerd *ZOUT* mede als informatiemiddel voor en over ASE-projecten te gebruiken. ASE wilde ook hier de reorganisatie afwachten, wat zou leiden tot drie jaar uitstel. Daar wil DTEG niet op wachten. Wat betreft de budgetneutraliteit wordt erkend dat dat landelijk geldt. Voor de kerken die nu al een blokabonnement hebben is het een voordeel, voor de andere een extra last. *ZOUT* wordt voor een groot deel door vrijwilligers gerund. Dat is ook een reden dat verbreding en verdieping van de inhoud met weinig extra kosten gepaard gaat.

Leeftink weerspreekt dat de taken van de TMW (deels) door het centrum worden uitgevoerd. Het centrum rust gemeenten en gemeenteleden toe, de TMW moet de missionaire principes doordenken en zich confronteren met visies die dienaangaande aangeboden worden. Niet alleen DTEG, maar ook ASE kan bij gemeentestichtingsprojecten hiermee haar winst doen.

Deputaat Van den Geest erkent dat het bij evangelisatie primair gaat om te leven vanuit de concrete bekering. Als we zelf niet vol zijn van het evangelie dan zullen we het ook niet met anderen kunnen delen. Maar dat sluit visievorming en planmatig werken niet uit. Hoe hoog staat het onderwerp evangelisatie op de kerkenraadsagenda? God is bezig de wereld te roepen. Dat is geen taak voor enkelingen, maar voor allen, zowel voorgangers als gemeenteleden.

In de tweede ronde blijkt dat niet ieder overtuigd is door deputaten. Met betrekking tot de TMW wordt gesteld dat Amersfoort-Centrum een opdracht gaf aan drie deputaatschappen en in overleg met de TU voor de aanstelling van een functionaris, terwijl de bekostiging hiervan uit het bestaande budget van deze deputaatschappen zou moeten komen. Deputaten F&B geven over het huidige voorstel geen positief advies.

Ds. Van der Jagt stelt voor om nu geen besluit te nemen over de TMW, maar pas in het kader van de reorganisatiediscussie. Wellicht komt door de herschikking van taken binnen het fusiedeputaatschap ook financiële ruimte vrij. Wel is hij van mening dat nog tijdens deze synode besluitvorming plaats moet vinden.

Nogmaals wordt deputaten gevraagd wat minder vaag te reageren op vragen over de Alphacursus.

Deputaten zeggen toe nogmaals bij de kerken onder de aandacht te brengen dat de Emmauscursus een beter alternatief is voor de Alphacursus. Voorts blijven ze bij hun standpunt dat uit hun opdracht tot informeren een bredere verspreiding van *ZOUT* volgt. Niet aangeboden is zeker niet gelezen.

Voor wat betreft de TMW stond Amersfoort-Centrum inderdaad een functionaris voor ogen. Maar op grond van de aangevoerde overwegingen stellen ze voor daarvan af te wijken en te volstaan met financiële ruimte vrij te maken om het onderzoek, in welke vorm dan ook, te laten uitvoeren. De beslissing daarover moet nu niet uitgesteld worden. Ze ontraden het ordevoorstel van ds. Van der Jagt. Spreek uit wat je als synode belangrijk vindt, desnoods met een financieel voorbehoud. Zo'n besluit kan dan ingebracht worden in de taken van het nieuwe deputaatschap. Dan hoeft je niet meer te spreken over het 'of' maar alleen over het 'hoe'. Het gevraagde bedrag, € 225.000,-- geldt voor de periode van drie jaar.

De preses geeft nu de voorstellen in stemming.

Besluit 2 wordt met algemene stemmen aangenomen, waarbij oud. Kruizinga buiten stemming blijft. Ook de Besluiten 3 t/m 8 vinden algemene instemming. Besluit 9 wordt aanvaard met 15 stemmen voor, 13 tegen en 4 onthoudingen. Voorafgaande aan de besluitvorming over Besluit 10 komt het ordevoorstel van ds. Van der Jagt aan de orde. Dit wordt verworpen met 14 stemmen voor, 16 tegen en 2 onthoudingen. Daarop wordt Besluit 10 aanvaard met 17 stemmen voor, 11 tegen en 4 onthoudingen.

De preses constateert dat het werk van deputaten breed gedragen wordt. Wat blijft hangen is dat we niet missionair bezig moeten zijn, maar dat we missionair moeten zijn. Dat is een wezenlijk verschil. Hij wenst deputaten de zegen van de Heer toe om verder te werken. Bij sommige besluiten waren tegenstemmers. Laat maar zien dat die het bij het verkeerde eind hadden!

Artikel 85

10-10-2008

Benoeming deputaten toerusting evangeliserende gemeente

Op voordracht van het moderamen benoemt de synode de volgende deputaten toerusting evangeliserende:

<i>primi</i>	<i>afredend</i>	<i>secundi</i>
G.R. Boersma-Vreugdenhil, Utrecht	2011	P. van den Berg, Staphorst
K. van den Geest, Hengelo	2011	A.S. Draijer, Zuidhorn
J. de Goeij-van Dooren, Zwijndrecht	2017	J. Kodde, Zwijndrecht
J. Holtland, Dordrecht (s)	2011	R.R. Roth, Oegstgeest
C. Slob, Krimpen aan de Lek	2014	

Artikel 86

19-09-2008

Participatie in de stichting Evangelie en Moslims

Voorstel: deputaten toerusting evangeliserende gemeente

Materiaal:

het rapport van deputaten toerusting evangeliserende gemeente.

Besluit 1:

- a. als Gereformeerde Kerken in Nederland te participeren in de stichting Evangelie & Moslims (E&M) en daartoe twee belijdende leden van de Gereformeerde Kerken te benoemen met hun secundi, die namens de kerken zitting hebben in het bestuur van E&M;
- b. deze afgevaardigden op te dragen hun werkzaamheden op dezelfde wijze als in het verleden voort te zetten.

Besluit 2:

- a. de bijdrage voor E&M voor de jaren 2009 – 2011 vast te stellen op € 42.500,-- per jaar alsmede voor het jaar 2012, ongeacht het besluit van de generale synode van 2011;
- b. de kerken via DTEG te verzoeken dit bedrag bijeen te brengen door middel van een jaarlijkse collecte onder dezelfde condities als in voorgaande jaren.
- c.

Gronden:

1. uit de rapportage blijkt dat de stichting Evangelie & Moslims vanuit haar doelstelling gewerkt heeft aan het toerusten en ondersteunen van gemeenten en kerkleden bij hun opdracht om in woord en daad het evangelie onder moslims in Nederland bekend te maken;
2. ook voor de komende drie jaren is het nog wenselijk om de naamsbekendheid van E&M bij de kerken op peil te houden en te vergroten. Een jaarlijkse collecte kan daar goed toe bijdragen.

De besluiten worden met algemene stemmen genomen.

Artikel 87

10-10-2008

Benoeming deputaten in bestuur Stichting Evangelie & Moslims

Op voordracht van het moderamen benoemt de synode de volgende deputaten om namens de Gereformeerde Kerken zitting te hebben in het Algemeen Bestuur van de stichting Evangelie & Moslims:

<i>primi</i>	<i>afredend</i>	<i>secundi</i>
L.W. de Graaff, Hattem	2011	J.J. Burger-Niemeijer, Franeker
L.E. Leeftink, Assen	2014	K.F. Dwarshuis-Wezep
		M. de Vries, Rotterdam

Deputaten aanvullende steunverlening evangelisatie

Artikel 88

19-09-2008

Algemene behandeling rapport deputaten ASE

Voorstel: deputaten aanvullende steunverlening evangelisatie

Materiaal:

1. rapport van de deputaten aanvullende steunverlening evangelisatie (ASE). Korte inhoud:
 - a. verslag over de uitvoering van de opdracht;
 - b. voorstel om de steunverlening aan de lopende projecten van Amsterdam-Zuid-West (Aker), Amsterdam-Centrum (Stroom), Bergen op Zoom, Gent, Lichtenvoorde, Maas-tricht en Venlo voort te zetten, met aandacht voor de situatie van elk project in het bijzonder;
 - c. voorstel om vooralsnog het piramidale stelsel te handhaven;
 - d. voorstel voor een kader van terminering van projecten;
 - e. voorstel om een studieopdracht te doen uitgaan naar het IRTT (in samenwerking met de TUK) inzake evaluatie van de methode "Gemeentestichting".
2. aanvullend rapport van deputaten ASE ten aanzien van *Stroom* d.d. 3 september 2008, met het voorstel om aan de verzoeken van de vergadering van de classis Amsterdam-Leiden d.d. 10 juli 2008 (extra steun aan *Stroom* over 2008, en evaluatie van het Amstelproject door ASE) te voldoen;
3. brief van Gereformeerde Kerk te Amsterdam-Zuidwest d.d. 25 maart 2008 met informatie over het lopende traject rond de identiteitsdiscussie in de Akergemeente en verzoek om blijvende financiële steun;
4. brief van de classis Axel d.d. 14 december 2007 met een pleidooi om Gent te blijven steunen via ASE en niet via deputaten ad art. 11 KO;
5. brief van de PS Zeeland, Noord-Brabant en Limburg 2008, d.d. januari 2008 met adhesie aan het pleidooi van Gent en aan een brief van classis Noord-Brabant/Limburg, waarin de proble-

- men tussen ASE en de classis m.b.t. de aansturing van de projecten in Maastricht en Venlo worden beschreven;
6. brief van de classis Axel d.d. 26 maart 2008 met voorstellen m.b.t. de aanstelling van een kerkelijk werker in Gent en m.b.t. een onderzoek naar een tweede preekplaats in Vlaanderen;
 7. bijlage bij de brief van de classis Axel d.d. 26 maart 2008;
 8. brief van deputaten ASE d.d. 29 maart 2008 met reactie op de brief van classis Axel;
 9. brief van de PS Gelderland d.d. 26 juni 2007 met verzoek om aanvullende steun voor het project Lichtenvoorde volgens verdeelsleutel 9:4:1;
 10. brief van de classis Noord-Brabant/Limburg d.d. 14 februari 2008 met beschrijving van de problemen tussen ASE en de classis met betrekking tot de aansturing van de projecten in Maastricht en Venlo en waarin verzocht wordt om deze problemen op te lossen;
 11. brief van de PS Zeeland, Noord-Brabant en Limburg, d.d. januari 2008 met adhesie aan de brief van de classis Noord-Brabant/Limburg, waarin de problemen tussen ASE en de classis met betrekking tot de aansturing van de projecten in Maastricht en Venlo wordt beschreven en aan het pleidooi van Gent om te blijven steunen via ASE en niet via deputaten ad art. 11 KO;
 12. brief van de GK Venlo, d.d. 22 februari 2008 waarin de problemen worden beschreven rond de manier van financiële steunverlening aan Maastricht en Venlo en suggesties worden gedaan voor een remedie;
 13. brief van de classis Noord-Brabant/Limburg, d.d. 23 februari 2008 met adhesie aan de brief van GK Venlo.

Besluit 1:

deputaten te dechargeren onder dank voor de goede diensten.

Grond:

deputaten hebben zich naar behoren van de hen opgedragen taak gekweten.

Besluit 2:

opnieuw deputaten te benoemen met als opdracht:

- a. de door een generale synode al eerder gesteunde bestaande projecten opnieuw een bedrag aan steun toe te kennen volgens de met ieder van hen overeengekomen voorwaarden tot een maximum bedrag per jaar, zoals dat in het volgende staatje is samengevat:

	2009	2010	2011
▪ Project ZGEB (Gent)	90.000	92.500	95.000
▪ Project Venlo	36.000	30.000	24.000
▪ Project Maastricht	50.000	40.000	30.000
▪ Project Amstelland-Aker	55.000	57.500	60.000
▪ Project Amstelland-Stroom	55.000	57.500	60.000
▪ Project Bergen op Zoom	27.500	28.500	30.000
▪ Project Lichtenvoorde	40.000	41.500	43.000
Totaal te betalen	353.500	347.500	342.000
- b. bij het verlenen van aanvullende steun uit te gaan van de door de Generale Synode van Leusden 1999 vastgestelde richtlijnen aanvullende steun en het daarbij eerder gemaakte onderscheid tussen de componenten 'evangelisatie' en 'gemeenteopbouw' voortaan buiten beschouwing te laten;
- c. aan de kerken een quotum te vragen ter bekostiging van het door hen ondersteunde evangelisatiewerk tot een totaalbedrag van € 353.500,- (2009), € 347.500,- (2010) en € 342.000,- (2011). Daarbij blijven de kerken van het particulier-synodaal ressort dat om steun vraagt, buiten beschouwing;
- d. een advies aan de synode voor te bereiden op basis van de richtlijnen en de ijkpunten (zie slot van het studierapport voor de vorige GS) in geval een particuliere synode een nieuw verzoek tot aanvullende steun bij de generale synode indient;

- e. erop toe te zien dat de ondersteunde arbeid gericht blijft op het beoogde doel en zich daartoe jaarlijks steeds binnen drie maanden na afloop van het betreffende begrotingsjaar te laten informeren door de classis waarbinnen het evangelisatiewerk plaatsvindt door middel van een beschrijving en beoordeling van de situatie, conform de richtlijnen van deputaten ASE;
- f. ten aanzien van de identiteitsdiscussie binnen het project Aker de besluiten hieromtrent van het kerkverband te volgen voor wat betreft de steunverlening, de kerken tussentijds te informeren via de elektronische nieuwsbrief op de GK website of via andere bestaande kanalen zo vaak dat mogelijk en zinvol is;
- g. in hun rapport aan de eerstvolgende synode een evaluatie te geven van de lopende projecten die door de kerken gesteund worden, en een advies uit te brengen over de voortzetting van de steun; als in de komende periode het doel van het project bereikt is, wordt een advies uitgebracht over de financiële afbouw van het project en een eventuele vervangende steunverlening via deputaten ad artikel 11 KO;
- h. van hun arbeid rapport uit te brengen aan de eerstvolgende generale synode en dit rapport uiterlijk vijf maanden voor de volgende synode aan de kerken toe te zenden.

Gronden:

- 1. de bestaande richtlijnen geven voldoende waarborgen voor een verantwoorde beoordeling van nieuwe projecten en ook van lopende projecten die hun werk willen uitbreiden en daar meer geld voor vragen;
- 2. het is in eerste instantie het nabije kerkverband dat het beleid van een evangelisatieproject moet beoordelen; ASE (en uiteindelijk GSD) volgt dat beleid zolang als dat beleid in overeenstemming is met genoemde richtlijnen;
- 3. de ondersteunde arbeid blijft gericht op het beoogde doel;
- 4. omdat de steun via ASE vanuit heel het land komt, is het goed om de betrokkenheid van de kerken en kerkleden (in gebed en geld) te stimuleren door geregelde informatie;
- 5. met het oog op een verantwoorde besteding van de gelden is een evaluatie van de lopende projecten nodig, waarbij ook overwogen wordt of en wanneer eventuele steun via artikel 11 KO op z'n plaats is.

Besluit 3:

- a. deputaten ook van hun verschillende studieopdrachten te dechargeren onder dank voor de goede diensten;
- b. het piramidale systeem voor financiering van aanvullende steunverlening evangelisatiewerk te handhaven;
- c. de volgende ijkpunten voor afbouw en terminering van de projecten te aanvaarden:
 - 1. het missionaire doel is bereikt (in geval van gemeentestichting is dit de instituering van de ambten);
 - 2. het missionaire doel blijkt niet haalbaar te zijn binnen de gestelde of op langere termijn;
 - 3. het project wordt niet uitgevoerd conform de door deputaten ASE gehanteerde richtlijnen of niet meer is gericht op het gestelde doel;
- d. deputaten te ontheffen van de opdracht tot evaluatie van de methode van "gemeentestichting" en dat onderwerp, samen met de Handreiking van de classis Amsterdam-Leiden, aan te bevelen in de aandacht van deputaten toerusting evangeliserende gemeente.

Gronden:

- 1. deputaten hebben zich naar behoren van de hun opgedragen taak gekweten;
- 2. deputaten hebben in hun rapport aangetoond dat:
 - a. betrokkenheid bij projecten en slagvaardigheid bij het opstarten van nieuwe projecten niet lijken te vermeerderen, wanneer ze gesteund worden binnen het zendingsmodel in verhouding tot het piramidale stelsel;
 - b. het niet raadzaam is om het piramidale stelsel voor nu al landelijke gesubsidieerde projecten aan te passen, gezien de grote financiële gevolgen;

- c. bij het opstarten van nieuwe projecten kan worden gezien of deze alleen met regionale steun kans van leven hebben;
 - d. deputaten, wanneer een aanvraag wordt gedaan, met nadruk kunnen wijzen op een regionale aanpak en kunnen nagaan of deze mogelijkheden al voldoende zijn onderzocht;
3. de ijkpunten geven een goede richtlijn voor het afbouwen en termineren van financiële steun aan projecten;
 4. bij de opzet van een vernieuwde kerkorde zal ook 'kerkplanting' binnen het bestaande kerkverband een structurele plaats moeten krijgen in die orde, zoals in de *Handreiking* van de classis Amsterdam-Leiden al op een aantal punten is aangegeven.

Besluit 4:

aan het verzoek van de Particuliere Synode van Gelderland betreffende de verdeelsleutel voor de steun aan Lichtenvoorde niet te voldoen.

Grond:

de voorgestelde verdeelsleutel 9 : 4 : 1 is ook al op de GS van Amersfoort-C 2005 via een amendement aan de orde geweest en verworpen (zie Acta art. 120) en er worden door de PS geen nieuwe argumenten ingebracht.

Besluit 5 A:

aan het verzoek van de classis Amsterdam-Leiden om additionele steun voor Stroom van € 10.000,- voor de lopende begroting van 2008, in zijn geheel te ontvangen uit de landelijke kas, bij wijze van uitzondering, gezien de bijzondere situatie van Stroom, te voldoen.

Gronden:

1. de extra steun voor Stroom is in de begroting 2008 en 2009, en in de toelichting daarop, duidelijk gemotiveerd;
2. de gevraagde steun heeft de instemming van de classis Amsterdam-Leiden;
3. de classis Amsterdam-Leiden heeft aangegeven zelf niet te kunnen bijdragen aan de extra gevraagde steun.

Besluit 5 B:

deputaten te machtigen om aan het verzoek van de classis Amsterdam-Leiden tot een evaluatie van het Amstelproject te voldoen voor zover dat binnen hun taakomschrijving mogelijk is.

Gronden:

1. de classis spreekt de behoefte uit aan een diepgaande evaluatie van het Amstelproject, maar acht zich ter zake niet competent;
2. deputaten ASE zijn in deze situatie de eerst aangewezenen om de classis te hulp te komen en deze evaluatie te initiëren en met inschakeling van derden uit te voeren.

Besluit 6:

op de vraag van de classis Axel m.b.t. financiële steun voor Gent en voor verdere kerkplanting in België te antwoorden

- a. dat toekomstige financiering van evangelisatieprojecten en evangelisatiegemeenten in België veilig gesteld kan worden door landelijke steun van projecten via ASE;
- b. dat er reden is om de afbouw van de ASE-steun op het project Gent op een zodanige wijze toe te passen dat die recht doet aan de eigen situatie van Gent.

Gronden:

1. terminering van ASE-steun is en blijft geboden;
2. de effecten van terminering in de niet Nederlandse situatie waarin Gent zich bevindt, kunnen een andere benadering m.b.t. de afbouw van de financiering nodig maken.

Besluit 7:

t.a.v. het verzoek van de classis Axel aangaande extra steun voor de gemeente-in-woording te Gent te antwoorden

1. dat het verzoek om steun voor een kerkelijk werker voor 2009 van harte wordt toegekend;
2. dat het verzoek om steun voor een missionair onderzoeker vanaf 2010 op dit moment nog niet kan worden toegekend.

Gronden:

1. het is zeer wenselijk dat er naast de predikant voorlopig een kerkelijk werker blijft functioneren met het oog op en ter voorbereiding van de instituering van de gemeente te Gent;
2. het aanstellen van een missionair onderzoeker om verdere kerkplanting in Vlaanderen te onderzoeken, is een nieuw project dat in de kerkelijke weg dient te worden aangevraagd, en dat niet als uitbreiding of doorstart van het huidige project Gent kan worden opgevat.

Besluit 8:

op het verzoek van de classis Noord-Brabant - Limburg aan de GS om de aangeduide problemen op te lossen te antwoorden, dat deze problemen oplosbaar moeten zijn als de ASE-deputaten en de classis-deputaten vooralsnog blijven werken via de structuur die door hun instructie en de Richtlijnen aangegeven wordt.

Gronden:

1. zowel het evangelisatieproject, de classis als ook ASE horen hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Ook hoort ieder zijn/haar taak naar vermogen uit te voeren. Een goede samenwerking tussen de verschillende deputaten, kerken en projecten moet dan mogelijk zijn;
2. het is goed om daarbij de Richtlijnen te gebruiken die vastgesteld en afgesproken zijn, zonder dat die Richtlijnen als harnas voor het werk mogen fungeren;
3. het is ook goed om die Richtlijnen eerst eens met de projecten te evalueren en te bezien of wijziging en aanpassing nodig is, voordat er nu ineens ingrijpende veranderingen in de structuur zouden worden doorgevoerd.

Besluit 9:

op de vragen en suggesties van de GK te Venlo te antwoorden, dat voor Venlo geen uitzonderingspositie gecreëerd zal worden in die zin dat voor deze evangelisatiegemeente geen terminering voor financiële steun zou gelden.

Gronden:

1. de GK Venlo heeft niet aangetoond dat het werk in Venlo (of in Limburg in het algemeen) zo bijzonder is vergeleken met andere projecten in ons land, dat terminering van ASE-steun daarop niet van toepassing zou zijn;
2. in ons land zijn meer 'witte vlekken' op de GK-kaart en de algemeen-kerkelijke kaart dan in Limburg alleen, niet alleen vanuit de kerkgeschiedenis, maar ook vanwege de secularisatie.

Bespreking

Bij de bespreking zijn van deputaten aanwezig W.H. Harmanny, ds. Z.J.C. van Harten, J.A. Schelling, ds. Joh. de Wolf (24/5) en ds. G. Riemer (19/9).

De preses wijst er op dat het bij dit onderwerp gaat om meer dan geld alleen. Het gaat over iets moois! In een wereld die God verlaat geeft God mogelijkheden voor het uitdragen van het evangelie en voor het stichten van nieuwe gemeenten.

Namens deputaten leidt ds. Van Harten de bespreking in.

De opdracht van Amersfoort-Centrum tot evaluatie van de methode van gemeentestichting is niet uitgevoerd. Deputaten stellen voor dit te laten doen door de IRTT.

Na alle voors en tegens te hebben afgewogen blijven deputaten de financiering via het piramidale stelsel handhaven.

Het project “Stroom” heeft door het wegvallen van ds. Meijer een grote teleurstelling moeten verwerken. Gelukkig komt het project niet in gevaar. Wel is extra menskracht nodig, waarom een extra financiële bijdrage voor de komende drie jaar wordt gevraagd. Deputaten hebben zorg over het project “De Aker”. In strikte zin is dit geen gemeentestichting vanuit de gereformeerde kerken. De betreffende classis heeft de kerk van Amsterdam-Zuid-West ruimte gegeven om een uitspraak over de identiteit van dit project te doen. Hulpverlening is van tijdelijke aard.

In Gent is een zelfstandige gemeente geïnstitueerd, met een eigen predikant, ds. De Coster. Deputaten zijn van mening dat hiermee de steun van ASE afgebouwd kan worden. Zou de kerk in Gent nog financiële steun nodig hebben, dan zou dat via de regeling “hulpbehoevende kerken” (art 11 KO) moeten lopen. Erkend wordt dat de missionaire doelstelling blijft, maar concretisering hiervan zou in een nieuw projectvoorstel gegoten moeten worden. Daarmee wijzen ze het pleidooi van de PS van het Zuiden voor een continuering van de ASE-status (“Quaestio Axel”) voor Gent af.

Voor het project Lichtenvoorde bepleit de classis Zutphen, ondersteund door de PS-Gelderland, een andere verdeelsleutel. Deputaten wijzen dat verzoek, dat in Amersfoort-Centrum ook al aan de orde is geweest, af omdat geen nieuwe argumenten zijn aangedragen.

Voor de steunverlening, en ook de beëindiging hiervan, hanteren deputaten richtlijnen, die door de GS zijn vastgesteld. Als toepassing hiervan pijn doet, bijvoorbeeld bij terminering of afbouw van de steun, moeten we het niet over de toepassing hebben, maar over een eventuele aanpassing van die richtlijnen.

In de bespreking is er veel waardering voor het werk van deputaten en dankbaarheid aan de Heer voor de resultaten. Wel is er een aantal vragen. Zo lijkt het dat ASE een aparte toezichtverhouding met de projecten heeft, naast de formele kaders van het kerkverband. Ook is voor het project “Stroom” een Raad van Toezicht gevormd, met leden uit het hele land in plaats van uit de betreffende classis. Met betrekking tot “De Aker” wordt inzicht gevraagd in de voorwaarden waaronder we dit eertijds particuliere project als kerken hebben overgenomen. Meerdere sprekers bepleiten helderheid in de financiering. Ondersteuning van kerken in zgn. “witte gebieden” zou een landelijke verantwoordelijkheid zijn en niet ten laste moeten komen van de kerken in de regio met “witte vlekken”. Het onderscheid tussen ASE-financiering en financiering via art. 11 KO is daarbij gekunsteld. Geoperd wordt om deze beide financieringsstromen in elkaar te schuiven. Ook pleit een afgevaardigde voor een wijziging van de piramidale verdeelsleutel, waarbij een zwaardere last op de gezamenlijke schouders komt. Vragen worden gesteld bij de door deputaten gesuggereerde sponsoring. Voor Gent is een destijds bestaand sponsornetwerk opgeheven. Ook wordt sponsoring door particulieren als een kwetsbare financiering ervaren. Deputaten wordt gewezen op een tegenstrijdigheid ten aanzien van Gent en Venlo. In beide gevallen gaat het om geïnstitueerde kerken, maar in Gent wordt de ASE-steun op termijn beëindigd, terwijl Venlo nog voluit ASE-gemeente is.

Deputaten merken in hun beantwoording op dat ASE bedoeld is als aanvullende, projectmatige financiering van evangelisatieactiviteiten, gericht op gemeentestichting. Waarbij niet voor niets een zware verantwoordelijkheid bij de directe omgeving wordt gelegd. In navolging van voorgaande synodes handhaven ze daarom het piramidale stelsel. Is de doelstelling van het project bereikt (of wordt geconstateerd dat die doelstelling niet bereikt wordt) dan stopt de financiering. Overigens niet abrupt, maar volgens een afbouwschema. Een werkwijze die door enkele kerken/projecten is voorgesteld en nu door deputaten is overgenomen. Deputaten blijven denken in projecten, in tegenstelling tot door sommigen bepleitte programma's. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt. Heel Nederland is wat de evangelieverkondiging betreft een “witte vlek”.

De “evaluatie gemeentestichting” moet worden gedaan, maar niet door deputaten ASE.

Ook deputaten zijn minder gelukkig met de gekozen vorm van toezicht bij het project “Stroom”. Deze kan leiden tot conflicten met de bestaande kerkelijke kaders. ASE respecteert die laatste, wenst die ook te volgen, maar heeft een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de projecten. Van sponso-

ring hebben deputaten geen overdreven voorstelling. Ze denken daarbij eerder aan incidentele bijdragen van min of meer direct betrokkenen dan aan grootschalige projectfinanciering. Sponsoring is daarvoor een te wankel basis. Gewaakt moet worden dat we allemaal in dezelfde vijver vissen. Het werven van steun binnen het kerkverband buiten ASE om, zoals nu door sommige projecten gebeurt, wijzen deputaten af.

De werkwijze van ASE is vastgelegd in de "Handleiding ASE". Daarin zijn de voorwaarden om voor ASE in aanmerking te komen helder beschreven. En ook de wijze van begeleiding en verantwoording. Als daarin iets gewijzigd moet worden horen deputaten dat graag van de synode. Eveneens ligt een uitspraak over de "quaestio Axel" op het bordje van de synode en niet op dat van deputaten.

Bij het begin van de tweede ronde ligt een iets gewijzigd voorstel ter tafel. Deputaten stellen voor om aan de verzoeken van de vergadering van de classis Amsterdam-Leiden dd 10 juli 2008 (extra steun aan Stroom over 2008 en evaluatie van het Amstelproject door ASE) te voldoen (aanvulling materiaal nr. 2 en besluiten 5A en 5B).

Br. Walinga dient een tegenvoorstel in op besluit 6 (financiering project Gent). De verwijzing naar art. 11 KO past zijns inziens niet voor een project buiten Nederland. Als er dan toch gekozen moet worden in deze bijzondere situatie, dan kiest hij voor financiering via ASE. Ook is hij voorstander van terminering, maar voor het project Gent is hij een andere mening toegedaan. Hij stelt voor om in lid 6a de woorden "steun aan geïnstitueerde gemeenten zal, indien nodig, via deputaten ad artikel 11 KO aangevraagd moeten worden" te laten vervallen. In lid 6b stelt hij voor de woorden "geen" en "niet" te laten vervallen.

In de tweede besprekingsronde wordt nog het volgende opgemerkt. De opdracht tot "evaluatie gemeentestichting" is nu in besluit 3d een aanbeveling geworden voor DTEG. De toevoeging in besluit 5B "als dat binnen hun taakomschrijving mogelijk is" wordt besluittechnisch erg vaag gevonden. Ds. Burger benadrukt dat deputaten onjuist met de door de classis Axel aan de orde gestelde zaken (quaestio Axel) omgaan. In de eerste plaats wordt niet van deputaten maar van de synode een antwoord verwacht. Bovendien wordt de vraagstelling verkeerd weergegeven. Het is niet van belang wie het werk in Gent financiert, hoewel er wel wezenlijke verschillen zijn tussen bekostiging via ASE dan wel via deputaten art 11 KO. Van belang is dat het werk niet getermineerd wordt. De vraagstelling aan de synode is: Hoe kan het werk van de evangelieverkondiging in Gent binnen ons kerkverband veilig gesteld worden?

Ds. Van Wijnen merkt op dat we steeds spreken over gemeenten stichten. Maar laten we daarbij de grote Gemeentestichter niet uit het oog verliezen.

Deputaten erkennen in hun beantwoording dat laatste. Het moet volstrekt duidelijk zijn dat niet wij het resultaat bewerken, maar dat het onder de zegen van onze Heer tot stand komt. Het doorschuiven van de opdracht/aanbeveling naar DTEG komt voort uit de wetenschap dat deze deputaten met dit onderwerp bezig zijn en een "handreiking gemeentestichting" op de tafel van de synode willen leggen. De vage formulering in besluit 5d is bewust zo gekozen. De classis Amsterdam-Leiden had deputaten gevraagd de evaluatie van het Amstelproject te doen, hoewel dat eigenlijk niet de taak van deputaten ASE is. Daarom is gekozen voor een vage en open formulering, waarmee vastgelegd wordt dat het gebeurt zonder uit te spreken hoe en door wie dat gedaan wordt. Ds. Riemer licht nogmaals toe waarom projecten getermineerd worden. Uiteindelijk is het doel een zelfstandige gemeente. Is dat bereikt dan houdt die zelfstandigheid ook in dat de gemeente onderdeel is van het kerkverband en daaraan bijdraagt, maar daarop ook een beroep kan doen. Een beroep op de missionaire doelstelling om voor blijvende financiering in aanmerking te komen is daarvoor onvoldoende. Deze doelstelling hoort bij elke zelfstandige gemeente. Deputaten ontraden daarom het tegenvoorstel Walinga. Deputaten stellen nogmaals dat ze sponsoring, door een beroep te doen op kerken in eigen kerkverband, een slechte zaak vinden. Dit kan alleen maar tot concurrentie en wrijving onderling leiden.

In reactie op deze beantwoording merkt br. Walinga op dat hij met zijn tegenvoorstel niet beoogt voor Gent af te zien van terminering. Maar wel dat er het gevoel ontstaat dat er een verschil is tussen de Nederlandse en de Belgische situatie. Vanuit Axel zijn daar veel vragen bij gesteld die zijns inziens ertoe zouden moeten leiden dat zijn tegenvoorstel door deputaten wordt overgenomen in plaats van dat ze het ontraden.

De preses brengt de voorgestelde besluiten een voor een in stemming, waarbij de besluiten met financiële consequenties onder voorbehoud worden genomen.

Besluit 2, 3 en 5A worden genomen zonder tegenstem, besluit 4 en 5B met 1 tegenstem. Het door deputaten voorgestelde besluit 6 wordt verworpen met 14 stemmen voor en 17 tegen. Daarmee komt het tegenvoorstel van br. Walinga in stemming. Geconstateerd wordt dat de gronden, die onder het deputatenvoorstel stonden, niet zonder meer onder het tegenvoorstel kunnen staan. Deputaten vragen de synode om duidelijke handvatten waarmee ze kunnen argumenteren dat toepassing van de regel van de terminering van de steun voor de Belgische situatie een andere is dan voor de Nederlandse. Na overleg tussen br. Walinga, deputaten en commissie Friesland wordt een besluittekst geformuleerd die met algemene stemmen wordt aanvaard. De besluiten 7, 8 en 9 worden ook zonder tegenstem aanvaard. De preses rondt de bespreking af door deputaten te danken voor hun vele werk.

Artikel 89

10-10-2008

Benoeming deputaten aanvullende steunverlening evangelisatie:

Op voordracht van het moderamen benoemt de synode de volgende deputaten aanvullende steunverlening evangelisatie:

<i>primi</i>	<i>afredend</i>
W.H. Harmanny, Garnwerd	2011
Z.J.C. van Harten, Wezep	2014
G. Riemer, Mastenbroek	2014
Joh. de Wolf, Amersfoort	2011

Artikel 90

30-01-2009

Instelling deputaatschap ondersteuning ontwikkeling gemeenten

Voorstel: commissie organisatie

Materiaal: eindrapport commissie organisatie

Besluit:

1. deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeenten (OOG) te benoemen;
2. deputaten OOG te machtigen om het centrum voor dienstverlening aan de kerken in te richten en te besturen;
3. deputaten OOG op te dragen zich te richten voor de uitvoering van hun taken naar de hierna opgenomen instructie, welke is gebaseerd op de samengevoegde instructies van deputaten ASE, DTEG en SGO;
4. van deputaten GDD een inspanningsverplichting te vragen om te komen tot een integratie met het deputaatschap OOG.

INSTRUCTIE DEPUTATEN OOG

De plaatselijke kerken:

1. bestaande en nieuw te stichten kerken ondersteunen bij de ontwikkeling van een eigen gereformeerde visie en missie, gerelateerd aan onderzoek en kennis op dit vakgebied;
2. individuele gemeenteleden toe te rusten en te ondersteunen in hun functioneren als christen en hun roeping tot evangelisatie in kerk en maatschappij, in woord en daad;
3. kerkenraden en door hen ingestelde commissies toe te rusten en te ondersteunen bij hun taak van begeleiding en instructie van de gemeente, bij het ontwikkelen van eigen visie en beleid en bij het vormgeven van alle aspecten van gemeente zijn;

4. predikanten en kerkelijk werkers toe te (laten) rusten en te trainen met het oog op hun taak en rol bij de ontwikkeling van de gemeente.

5.

Speciale groepen binnen de gemeente:

1. er wordt een werkgroep in het leven geroepen door deputaten OOG van mensen die affiniteit en expertise hebben op het gebied van inclusie van mensen met een beperking;
2. daarbij de visie (neergelegd in de notitie Visie op inclusieve gemeente) te verwerken bij de uitvoering van de overgedragen taken;
3. catechesemateriaal te ontwikkelen voor mensen met beperkingen, onder andere in samenwerking met anderen die op dit gebied werkzaam zijn;
4. als informatiepunt op het gebied van toerusting van jeugd- en jongerenwerk dienen, materiaal op het gebied van catechese en toerusting van jeugd en jongeren inventariseren en verzamelen, diensten en producten op het gebied van toerusting van jeugd en jongere(n) ontwikkelen voor de kerken.

Evangelisatieprojecten:

1. erop toe te zien dat de arbeid gericht blijft op de beoogde doelen van de projecten;
2. zich daartoe jaarlijks steeds binnen drie maanden na afloop van het betreffende begrotingsjaar te laten informeren door de classis waarbinnen het evangelisatiewerk plaatsvindt door middel van een beschrijving en beoordeling van de situatie, conform de richtlijnen projectbeoordeling, zoals door deputaten ASE opgesteld;
3. het piramidale systeem voor financiering van aanvullende steunverlening evangelisatiewerk hanteren;
4. zorg te dragen voor de toerusting van evangelisatiepredikanten en overige missionaire werkers.

Het kerkverband:

1. de synode adviseren over voorstellen van (uitbreiding van bestaande) gemeentestichting;
2. gemeentestichting als methodiek verder ontwikkelen en evalueren en aan de volgende synode rapporteren of genoemde methodieken bijbels verantwoord zijn. Deputaten maken hierbij gebruik van de handreiking van de PS Holland-Noord. De uitvoering van deze opdracht gebeurt in nauwe samenwerking en onderlinge afstemming met ZHT en TUK;
3. ontwikkelingen op missionair, diaconaal en pastoraal gebied en de ontwikkelingen binnen en buiten Nederland die van belang kunnen zijn voor het kerk-zijn bij te houden;
4. deze kennis verzamelen en beschikbaar stellen aan de kerken;
5. actuele vragen in kerk en maatschappij verzamelen, thematiseren en verwerken in toerustingmateriaal;
6. op het terrein van kerkelijk advieswerk met betrekking tot kerk-zijn in de volle breedte een duidelijk aanspreekpunt worden en blijven;
7. Het blad ZOUT -magazine over evangelisatie- op alle kerkadressen laten bezorgen met ingang van het kalenderjaar 2009 (4*jaar) in een herziene en omvangrijkere vorm;
8. onderzoeken van mogelijkheden en randvoorwaarden voor een gezamenlijke website met de Christelijke Gereformeerde en de Nederlands Gereformeerde Kerken, met materiaal uit diverse kerken die de kerken helpen kan om tot een bijbels verantwoorde visie op homoseksualiteit en tot een christelijke omgang met homoseksuele gemeenteleden te komen. Een beslissing nemen over participatie hierin;
9. ten laste van de financiële reserve middelen vrijmaken voor het vrijstellen van theologisch geschoolde personen om te werken aan het opzetten en doordenken van missionaire visies en strategieën m.b.t. vormen van evangelisatie en gemeentestichting in Nederland, zowel binnen de bestaande plaatselijke gemeenten als ten behoeve van de regionaal en landelijk gesteunde evangelisatiegemeenten en projecten van gemeentestichting;
10. ten laste van de financiële reserve middelen vrijmaken voor het vrijstellen van praktisch geschoolde personen om gemeenten en kerkelijke instanties de mogelijkheid te geven om vrijgestelde predikanten/ evangelisten/ kerkelijk werkers en de met hen verbonden uitvoerende

teams ter plaatse gedurende langere tijd te coachen en te begeleiden bij het vorm geven aan het kerk-zijn van de bestaande gemeenten en de missionaire projecten van evangelisatie en gemeentestichting.

Samenwerking:

1. waar mogelijk en nuttig voor de uitvoering van haar taak werken deputaten OOG samen met andere organisaties binnen en buiten de Gereformeerde Kerken met dezelfde of aansluitende taakgebieden. In het bijzonder worden de mogelijkheden gezien van samenwerking met deputaatschappen van de CGK;
2. deputaten OOG zoeken actief naar mogelijke strategische allianties of fusies; in dit verband worden deputaten OOG en/of de directeur van het centrum voor dienstverlening aan de kerken gemachtigd om alle deputaatschappen, die een dienstverlenende taak jegens de kerken tot hun opdracht rekenen, te vertegenwoordigen in het regieoverleg, waarin naast genoemde, ook deelnemen de Theologische Universiteit en de Gereformeerde Hogeschool Zwolle;
3. deputaten OOG wijzen tenminste twee deputaten, van wie een met onderwijskundige en een met theologische deskundigheid, uit hun midden aan met de volgende specifieke instructie:
 - a. zich door de Gereformeerde Hogeschool Zwolle (GHZ) en de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) te laten informeren over het curriculum van de opleiding kerkelijk werk, de aantallen studenten uit onze kerken en de gemeenten waarin zij inmiddels werken;
 - b. zich te verdiepen in de ontwikkelingen op het gebied van kerkelijk werk in de kerken, met gebruikmaking van de informatie van de GHZ en de CHE, de Theologische Universiteit Kampen en het Landelijk Platform Kerkelijk Werkers (LPKW) en zich hierover een zelfstandig oordeel te vormen;
 - c. de kerken desgevraagd te informeren over de verschillende opleidingen voor kerkelijk werker, met name aan de GHZ en de CHE, met betrekking tot het curriculum en zijn inhoud en de geestelijke vorming die in de opleidingen meekomt;
 - d. de kerken te informeren over relevante ontwikkelingen zoals genoemd onder b, waarbij ook andere kanalen dan de rapportage aan de synode gebruikt kunnen worden.

Deelname Stichting Evangelie & Moslims:

1. als Gereformeerde Kerken in Nederland te blijven participeren in de stichting Evangelie & Moslims (E&M) en daartoe twee belijdende leden van de Gereformeerde Kerken te benoemen met hun secundi, die namens de Gereformeerde Kerken zitting hebben in het bestuur van E&M; deze afgevaardigden op te dragen met E&M afspraken te maken over het materiaal dat via E&M betrokken wordt en de ondersteuning die E&M gaat bieden aan de gemeenten, en de gemeenten regelmatig te attenderen op de materialen en mogelijkheden tot toerusting en ondersteuning die bij E&M te verkrijgen zijn;
2. deze afgevaardigden op te dragen hun taken uit te voeren in nauwe samenwerking met deputaten OOG;
3. de bijdrage voor E&M voor de jaren 2009 – 2011 vast te stellen op € 42.500,-- per jaar alsmede voor het jaar 2012, ongeacht het besluit van de Generale Synode van 2011;
4. de kerken te verzoeken dit bedrag bijeen te brengen door middel van een jaarlijkse collecte, waarvan de opbrengst via de deputaten aan E&M afgedragen zal worden, ook indien de opbrengst het genoemde bedrag overtreft;
5. indien de opbrengst van de collecten beneden het vastgestelde bedrag blijft, het resterende bedrag uit de algemene kas van de generale synode aan te vullen, waarbij, gerekend over de periode tot aan de volgende synode, eventuele tekorten en overschotten met elkaar verrekenend zullen worden;
6. deputaten op te dragen het totaal aan giften aan E&M jaarlijks met de afgevaardigden namens onze kerken en de penningmeester van E&M te evalueren.

Algemeen:

1. de werkzaamheden te verrichten binnen het vastgestelde budget:
 - a. voor de periode tot 2011 betreft het de door de Synode Zwolle-Zuid 2008 al eerder vastgestelde budgetten voor ASE, DTEG en SGO;
 - b. de kosten voor de fusie worden in eerste instantie via de lopende begroting ten laste van de reserve gebracht; zij worden in latere jaren tot 2014 waar mogelijk terugverdiend en dan weer aan de reserve toegevoegd. De fusiekosten worden in de jaarrekening apart inzichtelijk gemaakt;
 - c. deputaten zien er op toe dat de binnen het budget geormerkte middelen voor evangelisatieprojecten op de daarvoor bestemde wijze worden ingezet en verantwoord;
 - d. na deze drie jaren wordt opnieuw vastgesteld welk budget wordt toegekend;
2. voor het blad ZOUT over de jaren 2009-2011 een deel van de in 2008 getroffen voorziening te gebruiken ter aanvulling op de huidige abonnementsgelden; voor de Theologisch Missionair Werker over de jaren 2009-2011 eveneens een deel van de in 2008 getroffen voorziening te gebruiken;
3. voor het werk richting mensen met een beperking is een budget van € 64.200,-- geormerkt voor de voortgang van de werkzaamheden ten behoeve van de integratie van mensen met een beperking in de plaatselijke kerken. Daarin zijn begrepen de kosten voor personele kosten (0,2 fte), kosten voor het ontwikkelen en uitgeven van materialen, en een budget voor het organiseren van conferenties, e.d.;
4. van hun arbeid rapport uit te brengen aan de eerstvolgende generale synode, vergezeld van een gedetailleerde financiële verantwoording en onderbouwing;
5. in het rapport aan de eerstvolgende synode een evaluatie te geven van de lopende gemeentestichtings- en evangelisatieprojecten die door de kerken gesteund worden en een advies uit te brengen over de voortzetting van de steun; als in de komende periode het doel van het project bereikt is, wordt een advies uitgebracht over de financiële afbouw van het project en een eventuele vervangende steunverlening via deputaten ad art. 11 KO;
6. deputaten OOG op te dragen in hun jaarlijkse informatie aan de kerken en hun rapport aan de eerstvolgende synode ook het werk van E&M te betrekken.

Voor de bespreking wordt verwezen naar Acta art. 151.

Aan het moderamen is overgelaten om deputaten OOG te benoemen. Deze benoeming heeft in april 2009 plaatsgevonden. De benoemden zijn:

<i>primi</i>	<i>aftridend</i>
J. Crielaard, Veenendaal	2011
K. van den Geest, Alphen aan den Rijn	2011
J. de Goeij-Van Dooren, Zwijndrecht	2011
J.F. Walinga, Zoetermeer (s)	2011